

Verktøykassa

Inspirasjon og ideer til barnehagen

Nummer 2 2023 – 25. årgang

Tema
DEN FØRSTE
VÅREN

**DEN TREG
EKSPLOSIONEN**
Årstidsveksling
i sneglefart

VÅRAKTIVITET
Lær å spikke
seljeflytel!

MATJUNGELEN
Naturen er grobunn
for alt liv på jorden

Sang og musikk i barnehagehverdagen

En nydelig vinterdag deltok vi på samlingsstund ute i Vågønes musikk- og friluftsbarnhage i Bodø.

Det gav både en musikalsk opplevelse og et innblikk i personalets erfaringer med å løfte sang og musikk i barnehagen.

TEKST OG FOTO: KATHRINE PEDERSEN, RÅDGIVER, KKS

Solen skinte, og det dryppet fra tak. Svak klimpring på et el-piano hørtes da vi kom gående inn porten til barnehagen. Reinskinn lå klar rundt den lille huken der en liten gruppe barnehageansatte satt og spilte piano, tromme og ukulele. Sangen «Hei alle sammen og velkommen hit i dag» markerte startskuddet for samlingsstunden. Engasjerte barn og voksne sang mange sanger sammen til lystig akkompagnement fra «husbandet». En liten toddler reiste seg opp og danset i takt med musikken.

Etter en fin stund med sang, musikk og latter tok vi en prat med noen av de ansatte for å få et nærmere innblikk i

barnehagens arbeid med sang og musikk. – Det er bare Morten som klarer å holde den her forsamlingen så tett sammen. Han har en gave, han klarer å la det gå fra fullstendig kaos og deretter ta det helt ned, forteller pedagogisk leder Øystein Gjønnnes, som i samlingsstunden var en del av bandet. Samlingsstunden er et fast innslag hver fredag og samler hele barnehagen enten ute eller inne.

I Vågønes barnehage er fredags-samlingsstunden ofte rigget på samme måte som i dag: med Andrej Stepanov på piano, Øystein Gjønnnes på bass eller trommer, og Morten Kvæl spiller ukulele eller gitar og har regien. Øystein utdyper: – Trioen er

MER SANG OG MUSIKK I BARNEHAGEHVERDAGEN

- Start i det små, ha sangstund med en liten gruppe, velg ut noen få sanger. Støtt deg gjerne til sangkort eller konkreter.
- Lær nye sanger sammen gjennom månedens sang. Utfordre hele personalet til å finne sanger.
- Sett av tid på felles møtetid/planleggingsdager for å holde fast i musikken. Inspirer hverandre, del tips, erfaringer og kompetanse.
- Reflekter sammen over barnehagens musikalske aktivitet.
- Lær deg å spille et instrument! Med noen få grep på ukulele eller gitar kan du spille mange barnesanger.
- Lek med musikken!
- Bli en syngende barnehage! Se syngendebarnehage.no

veldig samkjørte, og det glir veldig lett. Videre forteller han at repertoaret er nokså likt fra gang til gang og barna kjenner sangene godt, men at det er også stor plass til spontane påfunn og urframføring av sanger ingen har hørt før. – Andrej er så utrolig god til å spille piano. Han tar jo alt, han er en sånn ressurs! sier Øystein.

Selv om barnehagen har et uttalt fokus på musikk og friluftsliv, og flere i personalet har erfaring og interesse for musikk, påpeker Øystein at dette er et kontinuerlig arbeid som de må jobbe med. Han har reflektert en del over de ulike rollene man tar i dette arbeidet. Klarer de som mestrer musikkaktiviteter å inkludere de øvrige kollegaene godt nok? Tar han plassen

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS) skal bidra til økt kvalitet i kunst- og kulturfagene i barnehagen og grunnopplæringen. Senteret skal bidra til engasjement for fagene og økt interesse for opplæring i kunst- og kulturfag og til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og ta i bruk rammeplanen og læreplanverket. Kunst- og kultursenteret skal også støtte lærerutdanningene og andre i deres arbeid med kompetanseutvikling innenfor kunst- og kulturfag i skolene og barnehagene.

Senteret ble opprettet av Kunnskapsdepartementet i 2007 og var underlagt Utdanningsdirektoratet, men ble i 2018 overført til vertsinstusjonen Nord universitet, lokalisert i Bodø.

I ressursbasen på kunst-kultursenteret.no finner du inspirasjon og faglig relevante artikler, undervisningsmateriell og læringsressurser som er laget i tett samarbeid med skoler og barnehager over hele landet.

fra noen? Øystein trekker fram: – Flere i personalet sier at det ikke er så skummelt å synge for barn, men det er ganske skummelt å synge for de andre voksne. To av Øysteins kolleger, Ida Dahl og Marjo Hytønen støtter dette og utdyper: – Vi har ulike roller, ikke alle har lyst til å stå foran, men alle deltar i sangen, vi er sammen om det.

Underveis i samtalen kom påstanden «vi sang mer før» fram, men etter felles refleksjon fikk vi mange eksempler på typiske hverdagsituasjoner der sangen er med. De synger for barna i stellesituasjonen, når de er lagt til å sove, synger for å trøste, synger på tur, rundt bålet og bruker det spontant i hverdagen. – Vi

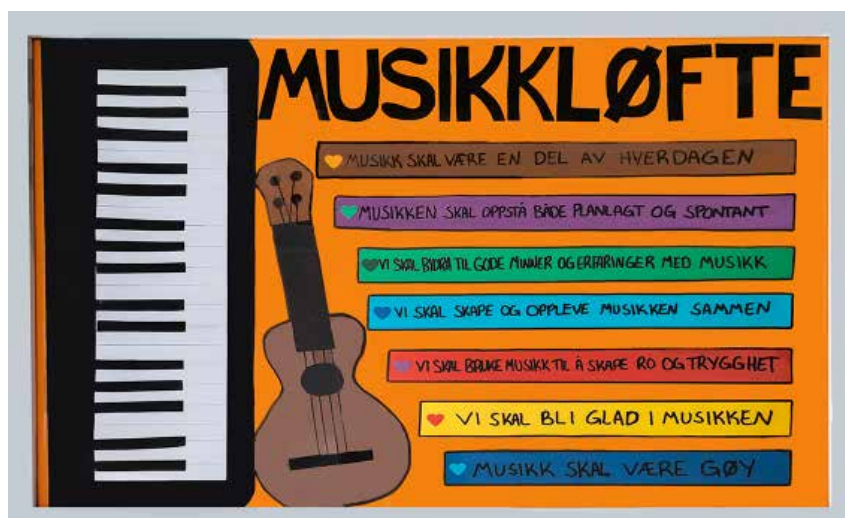
«Flere i personalet sier at det ikke er så skummelt å synge for barn, men det er ganske skummelt å synge for de andre voksne.»

ØYSTEIN GJØNNES

er nok litt kritiske til egen praksis og må huske å minne hverandre på hva arbeid med sang og musikk er hos oss, at det fins i ulike former, forteller styrer Miriam Svines Fagerli. – Fredagssamlingen er en egen ting, det må ikke alltid være et stort show hver gang vi skal synge, tilføyer hun.

I felles samlingsstund blir sangene repetert og er en del av barnehagens felles sangskatt. De samme sangene blir også med videre i hverdagen i de ulike gruppene. Øystein forteller også om balansen i arbeidet, å stadig prøve å ufarliggjøre sang og musikk og gi rom og trygghet til at alle kan delta på sin måte. Han tilføyer også: – Samtidig trenger vi jo noen som brenner for musikken og står i front, for å få noe til å skje.

Musikkinteresse hos personalet har vært et viktig moment i rekruttering, sier styrer Miriam. Hun tilføyer: – Jeg tror vi lykkes på grunn av at vi er mange som kan litt hver, og i sum bidrar vi alle i arbeidet der vi kan glede oss over sang og musikk i fellesskap.

SANG I BARNEHAGEN

Sang i barnehagen er en av flere temabaserte pakker i vår ressursbase. Målet med temapakken er å belyse betydningen av sang i barnehagen, stimulere til refleksjon over egen praksis og inspirere til økt bruk av sang i barnehagehverdagen. Temapakken retter seg mot deg som jobber i barnehage, og inneholder en praksisfortelling, to fagartikler og flere undervisningsopplegg og praktiske eksempler som du kan bruke i barnehagen. Med dette får du noe teoretisk, noe skapende og noe didaktisk. De enkelte ressursene settes sammen etter ønske og behov, men vi anbefaler at du ser dem i sammenheng.

Jobber din barnehage godt med fagområdet kunst, kultur og kreativitet?

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen inviterer alle landets barnehager til å søke på Den nasjonale barnehageprisen for kunst og kultur 2023!

I år skal det deles ut to priser, en i kategorien «Musikk» og en i kategorien «Åpen klasse».

Søknadene vil bli bedømt av en jury som i år består av Morten Sæther (dosent i musikkpedagogikk ved Dronning Mauds Minne Høgskole), Ingrid Skarprud (høgskolelærer på institutt for kunstfag ved Høgskulen på Vestlandet) og Kathrine Pedersen, KKS.

Vinnerne mottar en skulptur av Harald Bodøgaard samt 10 000 kr, som skal være øremerket videre kunst- og kulturfaglig arbeid i barnehagen. Har dere gjennomført et spennende prosjekt? Send inn en søknad!

Frist for å søke barnehageprisen 2023 er 15. mai 2023.

Ytterligere informasjon og presentasjon av tidligere prosjekter finner du på kunstkultursenteret.no.

Den nasjonale
barnehageprisen
for kunst og kultur

